

SÈRIE 5

La prova consta de 5 exercicis. Els exercicis 1 (Traducció) i 2 (Sintaxi) són comuns a les dues opcions. En canvi, per als exercicis 3 (Morfologia), 4 (Etimologia i lèxic) i 5 (Cultura), cal triar una de les dues opcions A o B (la mateixa per a tots tres).

1. Exercici de traducció

[3 punts]

Apol·lodor, *Biblioteca mitològica* III 178: Atena i Posidó ofereixen regals per aconseguir el domini de l'Àtica.

ἦκεν οὖν πρῶτος Ποσειδῶν ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν, καὶ πλήξας τῇ τριαίνῃ κατὰ τὴν ἀκρόπολιν ἀπέφηνε θάλασσαν. μετὰ δὲ τοῦτον ἦκεν Ἀθηνᾶ καὶ ἐφύτευσεν ἐλαίαν, ἣ νῦν ἐν τῷ Πανδροσείῳ δείκνυται.

πλήξας, de πλήσσω

ἀπέφηνε, aorist de ἀποφαίνω

ὁ Πανδρόσειος, -ου = Pandrosi (temple de Pàndrosos)

δείκνυται 3a. pers. sg., veu mitjana, de δείκνυμι (=mostrar-se)

Va arribar el primer a l'Àtica Posidó i, havent colpejat amb el trident sobre l'acròpolis va fer sortir el mar. Després d'això va arribar Atena i va plantar una olivera, la qual ara es visible en el Pandrosi.

2. Exercici de sintaxi		[2 punts]
a) en el text hi ha un participi		
• quin és?	πλήξας	
• amb quina paraula concorda?	Ποσειδῶν	
• quina funció sintàctica fa?	Aposició del subjecte	
b) en el text hi ha una oració de relatiu		
• escriviu-la i analitzeu sintàcticament els seus elements.		
η S	$\nu \tilde{\nu} \nu$ CCT	$\epsilon \nu \tau \tilde{\omega}$ CCL
	<u>Πανδροσείω</u> CCL	<u>δείκνυται</u> V
• quin és l'antecedent del relatiu?	ἐλαίαν	
• quina funció sintàctica fa, en l'oració en què apareix, l'antecedent del relatiu?	CD	

Opció A

3. Exercici de morfologia

[1 punt]

Només dues paraules de la llista següent estan en imperfet. Subratlleu-les.

ἐγένοντο	ἔπεισαν
ἔλαβον	ἀφικνοῦνται
ἐποίησατο	ἐδίωξαν
<u>ἔτριβον</u>	<u>ἔβλεπε</u>
ἐγένετο	εἶδον

4. Exercici d'etimologia i lèxic

[2 punts]

Escriuiu dos mots en català o en castellà que siguin derivats dels mots grecs següents:

Ex. ἡ γυνή: ginecologia, gineceu

ὑπέρ	hipertens, hipèrbole
αὐτός	automàtic, autonomia
κρύπτω	críptic, criptograma
τὸ ἔργον	ergonòmic, energia
δέκα	decàstil, decàleg

5. Exercici de cultura [2 punts]

Marqueu a la casella corresponent si les següents afirmacions són vertaderes o falses (si marqueu "vertader" cal que siguin certs TOTS els aspectes esmentats a cadascuna).

	vertader	fals
Èdip, fill de Lai i Jocasta, va heretar el tron de Tebes del seu pare, però, com que no va tenir fills, esclatà una guerra a Tebes per la successió.		X
Patrocle, el millor amic d'Aquil·les, morí a mans d'Hèctor, i el seu cadàver fou arrossegat per les muralles de Troia. Aquil·les, molt enutjat, es negà a seguir lluitant.		X
La deessa Hera, esposa de Zeus, juntament amb les deesses Atena i Afrodita, van sotmetre's al judici de Paris, a qui li van demanar que triés la més bella.	X	
Odisseu, quan finalment arriba a Ítaca, és rebut amb tots els honors per la seva esposa Penèlope, el seu fill Telèmac i la seva mare Anticlea.		X
La batalla de Marató fou el primer intent persa de sotmetre Grècia. Els grecs es van defensar valerosament i van aconseguir rebutjar l'atac.	X	

Opció B

3. Exercici de morfologia

[1 punt]

Totes les paraules de la llista següent són infinitius, llevat de dues. Subratlleu-les.	
<u>κόραι</u>	τιμᾶν
βαίνειν	ἀφίκεσθαι
νικῆσαι	<u>βοαί</u>
τρίψαι	βλέπειν
παύεσθαι	πίνειν

4. Exercici d'etimologia i lèxic

[2 punts]

Digueu un mot grec amb el qual estiguin relacionats els següents mots en català. Quan l'hàgiu identificat, esmenteu un altre derivat en català del mateix mot:

Ex. gineceu	ή γυνή	ginecologia
hipopòtam	ό ἵππος	Hípica
música	ή μουσα	Museu
bicèfal	ή κεφαλή	Cefalea
lògica	ό λόγος	Filologia
pneumàtic	τò πνεῦμα	Pneumònia

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Aquesta és una imatge que mostra Odisseu sortint de la cova de Polifem. A partir del que s'hi representa, feu una redacció de 150-200 paraules sobre aquest episodi, que necessàriament inclogui els següents temes, entre d'altres:

- On és explicat aquest episodi?
- Quin altre nom rep Polifem? Quina mena d'ésser és?
- Com va a parar Odisseu a la cova de Polifem? Què hi succeix?

Aquest episodi és relatat a l'*Odíssea* i és una de les peripècies més famoses de d'Ulisses, que arriba a la cova de Polifem després d'haver perdut totes les naus de la seva flota, excepte la seva.

Ulisses i els seus companys arriben a una illa i descobreixen unes petjades enormes que segueixen fins a l'entrada d'una cova. Un cop dins, veuen que hi ha formatge i llet, i decideixen quedar-s'hi. Però quan arriba el seu habitant amb un ramat d'ovelles, s'adonen que és un ciclop, un dels monstres amb un sol ull al front, fill de Posidó, que tanca la cova.

Odisseu li explica que són guerrers grecs, però Polifem, no fent cas de les lleis d'hospitalitat, tanca l'entrada de la cova amb una pedra enorme i es menja dos dels seus companys. Odisseu, per comptes d'enfrontar-se amb ell, decideix fer servir l'astúcia i li ofereix el vi que portaven com a present. El ciclop, gens avesat a aquesta beguda, s'adorm després del seu banquet antropòfag, moment que l'heroi aprofita per clavar-li una estaca al seu únic ull i deixar-lo cec. Polifem, ignorant que no hi veu perquè és cec, retira la roca de l'entrada perquè entri la llum. Llavors, Odisseu i els seus companys surten de la cova amagats sota les ovelles, de manera que el ciclop no els pot agafar, tret d'un, que corre la mateixa sort que els seus dos companys morts.

Un cop fora, el ciclop demana ajut als seus germans, però com que Odisseu li havia dit que el seu nom era Ningú, els altres monstres no li fan cas quan senten "Ningú m'ha deixat cec". Quan Odisseu i els seus homes ja són a la nau, Polifem llença una gran pedra al mar que els fa trontollar, però aconsegueixen marxar de l'illa. Tanmateix, no podran defugir l'ira de Posidó que els posarà tota mena d'entrebancs per venjar el seu fill.